

SEMINAR 'SAMEN RUIMTE DELEN: VERSTANDSHUWELIJK OF 'ECHTE LIEFDE'?

Waterleidingbedrijven moeten anticiperen op toekomst

Moeten de Nederlandse drinkwaterbedrijven meepraten en meedenken over de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en zo ja, waaruit kan die inbreng bestaan? Die vraag stond centraal tijdens een door VEWIN en Kiwa georganiseerd seminar op 10 april in fort Voordorp in Groenekan. Zo'n 60 mensen reageerden op de uitnodiging.

Volgens de recent verschenen Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening verandert de ruimtelijke inrichting en de waterhuishouding van Nederland in de komende 30 jaar ingrijpend. Water moet veel meer sturend worden voor verandering in de ruimtelijke ordening. Ruimte wordt echter steeds schaarser. Gebieden zullen daarom meerdere functies moeten krijgen. Omdat deze ontwikkelingen effect hebben op de beschikbaarheid van grond- en oppervlaktewater voor de drinkwatervoorziening, zowel qua hoeveelheid als qua kwaliteit, vinden VEWIN en Kiwa dat hier een belangrijke uitdaging ligt voor de drinkwatersector.

Niet negeren

Volgens Rob Eijsink (VEWIN) moeten de waterleidingbedrijven niet de fout maken de discussie over de ruimtelijke ordening te negeren. De toekomstige inrichting van Nederland noemde hij cruciaal voor de bescherming van de drinkwaterbronnen. Als de watersector niet meepraat, loopt hij straks tegen allerlei bedreigingen op, zoals woningbouw op winlocaties en uitbreiding van kas-sencomplexen, aldus Eijsink. Hij benadrukte tijdens zijn bijdrage aan de bijeenkomst dat

de waterleidingbedrijven zelf speler moeten worden in het RO-spel. De watersector moet anticiperen op andere functies, zoals natuur, recreatie en landbouw. Eijsink verwees naar de brochure 'Nederland natuurlijk', waarin een overzicht gegeven wordt van mogelijkheden van het verweven van functies. De sector moet zich dan wel afvragen of men bereid is winlocaties open te stellen, bijvoorbeeld voor recreatie. Natuur en landbouw vormen voor de watersector al traditionele partners. Recreatie is een nog tamelijk onontgonnen gebied en de ruimtelijke ordening in het algemeen ('meer ruimte voor water') ook. Volgens Eijsink moeten de drinkwaterbedrijven alle kansen om mee te praten aangrijpen om conflicterende belangen in de toekomst voor te zijn.

Parallel

Marc van Eekeren (Kiwa) trok een parallel met 13 jaar geleden. In 1988 liep de anti-verdrogingsdiscussie. Ecologie vormde toen een bescheiden thema in het gezamenlijke bedrijfstakonderzoek. De drinkwatersector ging de discussie aan en dat heeft uiteindelijk heel wat positiefs opgeleverd. Winningen

konden blijven bestaan. Natuur en milieu zijn nu verankerd in het waterbeheer.

Wat zullen de effecten zijn van de contourgebieden uit de Vijfde Nota op de grondwaterwinningen? Volgens de meest recente gegevens vallen tenminste 23 winningen binnen de gebieden die met rode contouren (nadruk op stedelijke ontwikkeling) zijn omgeven, 93 winningen komen in 'groene' gebieden (nadruk op handhaving bestaande of ontwikkeling van nieuwe natuur) te liggen en 122 in de zogeheten balansgebieden.

Volgens Van Eekeren is de beste ligging van een waterwinning niet automatisch binnen de groene contourgebieden. Daar kan namelijk het winnen van water aan banden gelegd worden, omdat het om menselijk handelen gaat. Volgens de Vijfde Nota moet bijvoorbeeld de grondwaterwinning in de duinen worden beëindigd.

Grondwaterbeschermingszones in gebieden binnen de rode contouren zullen deels moeten verdwijnen of verplaatst moeten worden. Op langere termijn zal de uitbreiding van steden en industrie effect sorteren op de kwaliteit van het grondwater in deze gebieden.

De balansgebieden, tussen de rode en groene contourgebieden in, worden waarschijnlijk de meest ingewikkelde gebieden. Hiervoor komt namelijk geen concreet of uitgewerkt beleid, maar slechts een handvol ruimtelijke criteria. De watertoets kan in deze gebieden zijn nut gaan bewijzen. De drinkwatersector moet zich met die toets bemoeien, vindt Van Eekeren. De belangen van de waterwinning (de beschikbaarheid, de kwaliteit en bescherming) behoren volgens hem een integraal onderdeel te vormen van de watertoets.

Tenslotte, zo meent Van Eekeren, zal de watersector ook een plaats moeten opeisen in het overleg over de toekomstige gebiedsvisies als uitwerking van hetgeen in de Vijfde Nota verwoord is. ■

